

til denne Sag, som han har givet Udtryk ved tidligere Behandlinger af Boligloven. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at jeg ved med fuld Sikkerhed, at hvad jeg har sagt og gjort ved Behandlingen af denne Sag, altid har været Udtryk for en virkelig, sand Lejervenlighed. Det har været Udtryk for Ønsket om at være medvirkende til at gøre, hvad der fra Offentlighedens Side kan gøres — samtidig med at der i en boligtrang Tid tilvejebringes fornøden Beskyttelse imod ublu Opræden overfor Lejerne fra eventuelle gridske Husejeres Side —, for at bane Vejen tilbage til saadanne Tilstande vedrørende Ejendomsforholdet til Boliger, at Nybyggeriet kan bringes til paa ny at florere; thi det er til syvende og sidst den eneste Vej til Afbjælpning af Bolignøden. Man kan lave lige saa mange Restriktionslove, man vil, man kan drive lige saa megen Agitation for Gennemførelsen af disse Love, som man vil, man kan ophidse Lag af Befolkningen imod hinanden, saa stærkt man vil, paa Basis af denne Sag — ikke et eneste nyt Hus, ikke en eneste ny Bolig skabes derved. Hvis derfor ikke mindst Lejerbefolkningen her i Danmark kunde blive klar over, hvad det er, den bruges til fra visse Sider i Forbindelse med denne Sag, vilde adskilligt derigennem være vundet, thi saa vilde der bl. a. derigennem paa effektiv Maade blive gjort opmærksom paa, at man ikke billiger de politiske Misbrug, som før har været gjort af denne Sag, og som det formentlig er Hensigten at forsøge sig med endnu en Gang. Det er det, der har været Venstres Standpunkt og mit Standpunkt til denne Sag, saa længe vi har haft den til Behandling her i den høje Rigsdag, og det er det, der er tilstræbt ved de Afviklingslove, som i 1922—23 under Venstres Styre er blevet gennemført.

Ganske særlig vil jeg pege paa Loven af 23. December 1922 om Oprettelsen af Statsboligfonden, og jeg takker den højtærede Indenrigsminister for de saa overordentlig forstaaende Ord, han udtalte om denne Lovgivning, for den mægtige Betydning, han tillagde den. Den højtærede Minister udtalte jo udtrykkelig, at hvis man ikke ad den Vej havde tilvejebragt sekundære Prioriteter i Nybygninger, vilde Byg-

geriet være stagneret, være gaaet i Staa, og Vanskelighederne vilde have været ganske anderledes omfattende og store, end Tilfældet nu er. Jeg takker den højtærede Indenrigsminister for denne Udtalelse; jeg indkasserer den som Udtryk for en maaske desværre for sent vaagnet Forstaaelse af Betydningen af den Indsats, som i 1922 blev gjort fra vor Side i Boligproblemet; men sen Erkendelse er jo bedre end ingen, og jeg takker, som sagt, den højtærede Minister for denne Udtalelse i Forvisning om, at den ogsaa fra socialdemokratiske Side i øvrigt vil blive understreget ved den kommende Tids Debat ude paa Møder i Forbindelse med Kommunalbestyrelsesvalgene. Thi det gælder jo om at aabne Vælgernes Øjne for Sagen, saaledes at de paa Grundlag af en virkelig Indsigt i den kan tage deres Stilling, og til Fremskaffelse af en saadan Indsigt fører ogsaa en Bedømmelse af hele den Side af Sagen, som Loven om Statsboligfonden angaar. Og her vil det jo være naturligt, forekommer det mig, at det socialdemokratiske Parti underskriver den sande Dom over denne Lovgivning, som den højtærede Indenrigsminister har fremsat.

Men jeg tror, at ved Siden af denne Finansiering vil det være af stor Betydning, om man kunde naa til praktiske og billige Hustyper, som kunde opføres i Løbet af forholdsvis kort Tid og forholdsvis billigt. Det er saare glædeligt, at man har kunnet holde selve Boligtperne oppe paa den høje Standard, som vi var naaet til i Aarene før Krigen, ogsaa under det meste af Krigsbyggeriet, selv om jeg naturligvis er klar over, at det for en ikke uvæsentlig Del er sket paa Bekostning af Stats- og kommunale Finanser. Men det er dog muligt, at hvis man havde taget lidt mindre Hensyn til Boligens Udstyrelse, til Husets Ydre, dets Udsmykning og Forsiring, og havde anvendt de Midler, man saaledes havde faaet til Raadighed, til Opførelse af flere Boliger, var man naaet et Skridt videre, end man nu er naaet. Jeg vil give det ærede Medlem Hr. Johannes Lou Ret i, at det vil være naturligt i denne Forbindelse ogsaa at beskæftige sig med Bygningsvedtægterne, ikke saaledes, at man strammer dem og vanskeliggør Byggeriet gennem de Fordringer, man fra det